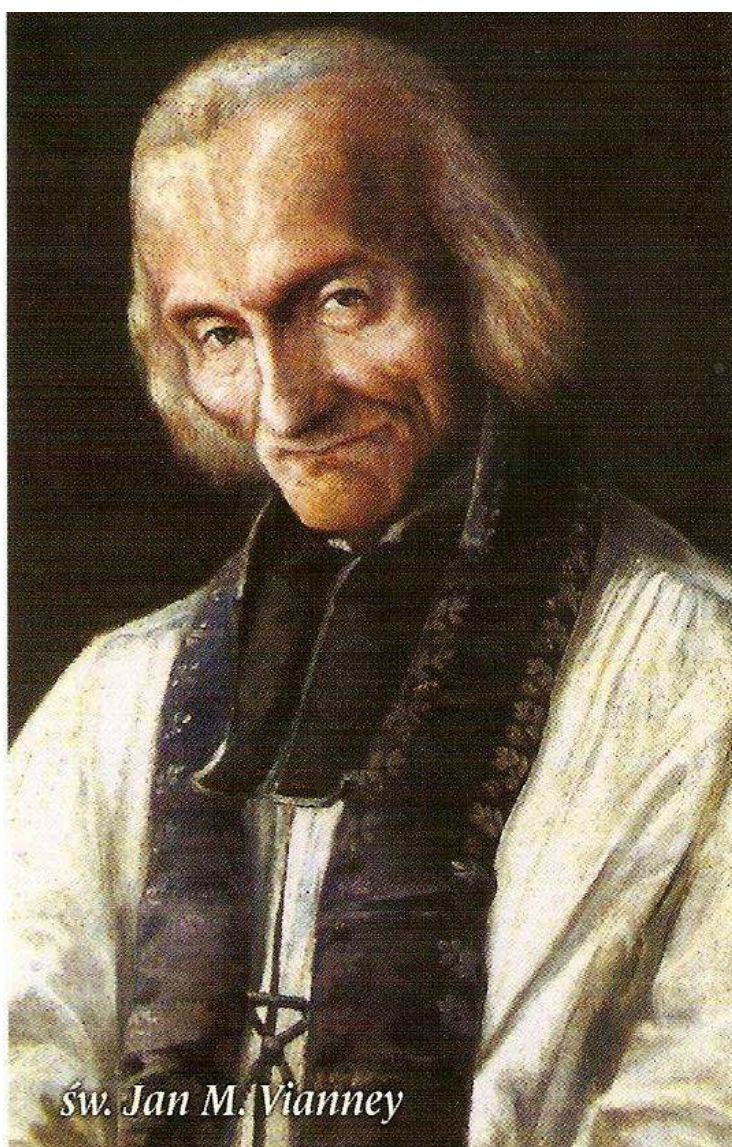

ZASADY ŻYCIA SEMINARYJNEGO

św. Jan M. Vianney

ROK AKADEMICKI 2009/2010 - ROK KAPŁAŃSKI

WSTĘP

Przygotowaniu do kapłaństwa w Kościele Katolickim winno towarzyszyć wierne i pokorne odczytywanie Ewangelii oraz wsłuchiwanie się w głos Kościoła, który nieustannie, w zmieniających się czasach odkrywa otrzymaną od Chrystusa misję kapłańską. Szczególną uwagę należy tutaj zwrócić na naukę Soboru Watykańskiego II, zwłaszcza na Dekret o formacji kapłańskiej *Optatam totius* (DFK) oraz na Adhortację apostolską Jana Pawła II *Pastores dabo vobis* (PDV). Przede wszystkim te dwa dokumenty wyznaczają dzisiaj cel i środki formacji seminaryjnej.

W Dekrecie o formacji kapłańskiej Soboru Watykańskiego II czytamy: *Seminaria wyższe konieczne są dla formacji kapłańskiej. W nich całe kształtowanie alumnów winno zdążać do tego, aby na wzór Pana naszego Jezusa Chrystusa, Nauczyciela, Kapłana i Pasterza wyrabiali się oni na prawdziwych duszpasterzy. Niech, więc przygotowują się do posługi Słowa, aby objawione Słowo Boże rozumieli coraz lepiej, posiadli je przez rozmyślanie i wyrażali je mową oraz obyczajami; niech się przygotowują do posługi kultu oraz uświęcenia, aby modląc się i spełniając święte czynności liturgiczne wykonywali dzieło zbawienia przez Ofiarę Eucharystyczną i sakramenty; niech się przygotowują do posługi pasterskiej, aby umieli ukazywać ludziom Chrystusa, „który nie przyszedł, aby Mu służono, ale aby służyć i oddać duszę swoją na okup za wielu”, i aby stawszy się sługami wszystkich, pozyskali wielu* (DFK 4). Aby formacja seminaryjna alumnów była owocna, należy uwzględnić w niej taki właśnie obraz kapłana, wyłaniający się z nauczania Soboru Watykańskiego.

Chociaż *miejszem* odkrywania i kształtowania powołania kapłańskiego jest szeroko rozumiana wspólnota Kościoła, to zgodnie z wielowiekową tradycją, wielokrotnie potwierdzaną w naszych czasach, bardzo ważną i niezastąpioną rolę w przygotowaniu przyszłych prezbiterów spełniają wyższe seminaria duchowne. Ojciec Święty Jan Paweł II, w Adhortacji *Pastores dabo vobis*, napisał: *Seminarium nie jest tylko miejscem czy materialną przestrzenią, lecz przede wszystkim pewną przestrzenią duchową, drogą życia, środowiskiem sprzyjającym takiemu procesowi formacyjnemu, dzięki któremu człowiek powołany przez Boga do kapłaństwa może się stać, mocą sakramentu święceń, żywym obrazem Jezusa Chrystusa Głowy i Pasterza Kościoła* (PDV 42). Prezbiterzy są powołani do przedłużania obecności

Chrystusa, jedynego i Najwyższego Pasterza, poprzez naśladowanie Jego stylu życia i ukazywanie Go w sposób przejrzysty powierzonej im owczarni (PDV 15).

*Realizacja naczelnego zadania duszpasterskiego, jakim jest nowa ewangelizacja, obejmująca cały Lud Boży i domagająca się **nowej gorliwości, nowych metod i nowego sposobu głoszenia i dawania świadectwa Ewangelii**, dziś zwłaszcza potrzebuje kapłanów, którzy bezwzględnie i w pełni przeżywają tajemnicę Chrystusa i potrafią wypracować **nowy styl życia duszpasterskiego**, w głębokiej jedności z papieżem, biskupami i z innymi kapłanami oraz w owocnej współpracy z wiernymi świeckimi, szanując i rozwijając różne role, charyzmaty i posługi we wspólnocie kościelnej (PDV 18). Z powyższych stwierdzeń wyłania się bardzo wyraźna wizja kapłana jako człowieka wiary, silnego duchowo, przekonanego do tego, co głosi, a zarazem człowieka dialogu, otwartego na ludzi, na ich potrzeby. Bardzo ważne jest też otwarcie się na nowe ruchy w Kościele, nowe metody ewangelizacji, zwłaszcza na ewangelizację poprzez wspólnoty. Nie można oczywiście zaniedbać przy tym innych, tzw. zwykłych form duszpasterstwa od dawna stosowanych w Kościele.*

*Z tych też względów formacja w seminarium powinna być wielostronna i bardzo intensywna, mieć charakter zarówno indywidualny, jak i wspólnotowy. Dokonuje się ona pod kierownictwem moderatorów wyznaczonych przez biskupa diecezjalnego. Według Adhortacji *Pastores dabo vobis* wymiary formacji do kapłaństwa są następujące: ludzka, duchowa, intelektualna oraz duszpasterska. Seminarium musi więc uwzględniać wszystkie te poziomy formacji, jak również jej ciągły charakter.*

FORMACJA LUDZKA

Formacja ludzka kapłana okazuje się szczególnie ważna ze względu na tych, do których skierowana jest jego misja. Właśnie po to, żeby jego posługa była po ludzku jak najbardziej wiarygodna i łatwa do przyjęcia, kapłan winien kształtować swą ludzką osobowość w taki sposób, by stawać się dla innych pomostem, a nie przeszkodą w ich spotkaniu z Jezusem Chrytusem, Odkupicielem człowieka (PDV 43).

1. Fundamentem formacji kapłańskiej jest formacja ludzka. Bez osiągnięcia **dojrzałego człowieczeństwa** nie może być mowy o dojrzałym chrześcijaństwie i kapłaństwie. Formacja ludzka ma prowadzić do dojrzałości osobowościowej, która oznacza: dojrzałe życie uczuciowe, dojrzałe relacje międzyosobowe, znajomość siebie, umiejętność dokonywania dojrzałych wyborów, zdobycie poczucia odpowiedzialności itd.

2. Formacji ludzkiej służy cały czas pobytu w Seminarium, ale zwłaszcza rok pierwszy oraz dwa następne. Jest to czas, w którym poprzez współpracę z ojcami duchownymi i innymi wychowawcami seminaryjnymi, każdy alumn stara się włożyć jak najwięcej wysiłku w to, by na miarę swoich możliwości wypracować w sobie najlepsze cechy ludzkie, które dadzą możliwość lepszego rozwoju duchowego i pełniejszego przygotowania do kapłaństwa. Pamiętać jednak należy o tym, że rozwój osobowościowy człowieka jest zadaniem na całe życie, zaś formacja seminaryjna daje jedynie pewne podstawy do ciągłego kształtowania siebie.

3. Rozwojowi cech ludzkich sprzyja **włączenie się w podstawowe formy życia seminaryjnego**, wyznaczone przez plan dnia i cały regulamin, oraz w życie wspólnotowe. Takie sprawy jak: zrozumienie swojej emocjonalności, kierowanie nią, zrozumienie drugiego człowieka, spontaniczna pomoc drugiemu, umiejętność słuchania i kontaktu z innymi, zdolność poznawania siebie w relacji z innymi, wyzbycie się egoizmu – są zadaniami do podjęcia w codziennym życiu seminaryjnym. Bardzo ważne jest również słuchanie i analizowanie uwag wychowawców seminaryjnych oraz prowadzenie z nimi dialogu na temat pracy nad sobą. Dużą rolę w procesie rozwoju cech ludzkich odgrywa także wzajemna pomoc braterska we wspólnocie klerycznej. Nic bowiem nie jest tak dobrym zwierciadłem dla poznania siebie samego jak brat, z którym się mieszka.

4. Formacji ludzkiej służy również zaangażowanie się w pracę na rzecz wspólnoty seminaryjnej. **Praca** wykonywana sumiennie i z zaangażowaniem jest jednym z motorów ludzkiego rozwoju. Dlatego też w Seminarium jest miejsce na pracę fizyczną, służebną – tak indywidualną, jak i grupową. Praca jest jednym z nieodzownych elementów formacji w Seminarium, jest ona obowiązkiem każdego alumna i jednocześnie jednym ze sprawdzianów powołania, natomiast lenistwo jest jedną z poważniejszych wad świadczących o jego braku.

5. Bardzo ważną rolę w zdobywaniu dojrzałości ludzkiej odgrywa **czas** przeżywany **poza Seminarium**. Pozwala on bowiem zweryfikować autentyczność

procesu formacyjnego odbytego w Seminarium. Czas ten należy wykorzystywać również dla kształtowania w sobie otwartości na drugiego człowieka, prowadzenia z nim dialogu. Bardzo ważną rolę w tym procesie odgrywa 3-tygodniowa praca dla ludzi ułomnych i chorych odbywana po pierwszym roku pobytu w Seminarium oraz inne formy zaangażowania tego typu podejmowane z własnej inicjatywy przez alumnów. Czas poza Seminarium jest także okazją do umiejętnego odpoczywania, relaksu.

6. Do formacji ludzkiej należy również przygotowanie się, poprzez zrozumienie i zaakceptowanie swojej płciowości, do życia w czystości oraz do złożenia i realizowania przysięgi **celibatu**. Najlepszą pomocą w tym względzie jest w pełni otwarta i szczerą pracą ze spowiednikiem i ojcem duchownym.

FORMACJA DUCHOWA

Ojciec Święty Jan Paweł II, odwołując się do dekretu *Optatam totius*, tak ujmuje istotną treść formacji duchowej: *Formacja duchowa (...) powinna być tak prowadzona, aby alumni nauczyli się żyć w zażyłej i nieustannej łączności z Ojcem przez Syna Jego Jezusa Chrystusa w Duchu Świętym. Mając przez święcenia upodobnić się do Chrystusa-Kapłana, niech także trybem całego życia przyzwyczajają się przylgnąć do Niego najserdeczniej jako przyjaciele* (DFK 8, PDV 45). Formacja duchowa jest najbardziej istotnym elementem formacji kapłańskiej. Nie ma bowiem autentycznego kapłaństwa bez głębokiego życia duchowego. Formacja ta musi uwzględniać wizję Kościoła jako wspólnoty wspólnot. Duchowość bowiem chrześcijańska i kapłańska rozwija się w Kościele i poprzez Kościół.

1. Wspólnota chrześcijańska najpełniej realizuje się przez **Eucharystię**. Dlatego też najbardziej istotnym elementem życia religijnego w Seminarium jest codziennie sprawowana Msza Święta, która jest najważniejszym wydarzeniem dnia. Na Eucharystii pogłębia się więź każdego z przygotowujących się do kapłaństwa z Jezusem Chrystusem – Najwyższym i Wiecznym Kapłanem, a także braci między sobą. Należy wkładać jak najwięcej wysiłku w zrozumienie i pełne przeżywanie Tajemnicy Eucharystii. W rozwoju życia duchowego szczególną rolę odgrywa indywidualna i wspólnotowa adoracja Najświętszego Sakramentu.

Dlatego też w Seminarium każdego dnia jest czas na wspólną i prywatną adorację oraz na nawiedzenie Najświętszego Sakramentu.

2. **Kapłan jest człowiekiem modlitwy**, stąd też przygotowanie do kapłaństwa zakłada nieustanny rozwój życia modlitewnego. Chociaż modlitwa chrześcijańska znajduje swój szczyt w Eucharystii to, zgodnie z wielowiekową tradycją, Kościół docenia i zaleca wiele innych form modlitwy. Bardzo ważne miejsce w życiu seminaryjnym zajmuje modlitwa Liturgią Godzin. Począwszy od pierwszego roku pobytu w seminarium alumni są wdrażani w uczestnictwo w codziennej modlitwie Ludu Bożego. Szczególne znaczenie w życiu modlitewnym alumnów przygotowujących się do kapłaństwa ma także praktyka medytacji, w którą są oni wprowadzani od początku pobytu w Seminarium. Wśród praktyk modlitewnych wspólnoty seminaryjnej ważne miejsce zajmuje modlitwa wspólnotowa, w której w sposób spontaniczny wielbimy Pana Boga. Godne polecenia jest również tworzenie grup spotykających się na modlitwie. W życiu seminaryjnym jest czas na codzienne wspólne lub indywidualne odmawianie różańca, koronki do Miłosierdzia Bożego, modlitwy Anioł Pański. Nabożeństwa okresowe (majowe, czerwcowe, październikowe, pierwsze piątki itd.) pozwalają alumnom włączyć się w bogate dziedzictwo modlitwy Kościoła. Trzeba usilnie zabiegać o to, aby codzienne trwanie na modlitwie stawało się stylem życia alumna, a w przyszłości kapłana, dlatego też wszyscy powinni znajdować jak najwięcej czasu na modlitwę indywidualną, także poza momentami wyznaczonymi regulaminem.

3. Bardzo ważnym elementem formacji chrześcijańskiej w ogóle, a tym bardziej formacji do kapłaństwa, jest włączenie się alumnów w **przeżywanie** wraz z całym Kościołem **roku liturgicznego**. Poprzez duchowe przeżywanie poszczególnych okresów liturgicznych wszyscy włączają się w Misterium Zbawienia, które Chrystus uobecnia nieustannie w Kościele, przede wszystkim poprzez liturgię. Szczytem roku liturgicznego jest Święte Triduum Paschalne. W celu wdrażania się w jak najpełniejsze przeżywanie tajemnicy Paschy Chrystusa oraz w celu odkrycia piękna liturgii paschalnej celebrowanej zgodnie z zaleceniami Kościoła, alumni dwukrotnie - na roku I i III - uczestniczą w Triduum Paschalnym sprawowanym w katedrze pod przewodnictwem biskupów. Formacja duchowa w Seminarium ma na celu ukształtowanie kapłana-liturga, stąd każdy z alumnów

powinien zabiegać o rozbudzenie w sobie miłości do liturgii, a także uczyć się troski o poszanowanie przepisów liturgicznych.

4. Do nawiązania bliższego kontaktu z Panem Bogiem konieczne jest zdobycie umiejętności wyciszania się, czemu służy m. in. ***silentium religiosum***, którego przestrzeganie ma na celu nie tylko zewnętrzne wyciszenie, ale przede wszystkim wytworzenie przestrzeni wewnętrznej ciszy umożliwiającej wsłuchanie się w głos Boga oraz spokojne spojrzenie na swoje życie. Podczas formacji seminaryjnej należy więc włożyć bardzo dużo wysiłku w celu zrozumienia wartości ciszy dla życia duchowego i dla własnego rozwoju. Umiejętność słuchania Boga w ciszy, oderwania się od codziennych zajęć, jest niewątpliwie bardzo potrzebna współczesnemu kapłanowi.

5. Rozwój duchowy domaga się obcowania z Bogiem poprzez czytanie Pisma Świętego i lektur ascetycznych. Dlatego też w życiu wspólnoty seminaryjnej jest czas specjalnie przeznaczony na codzienną praktykę **czytania duchowego**. Celem tej praktyki jest czerpanie z duchowego skarbcza Kościoła. Umiejętności wsłuchiwania się w Słowo Boże i dzielenia się osobistym doświadczeniem wiary alumni uczą się również podczas **środkowych spotkań w małych grupach**, podczas których ma miejsce dzielenie się Ewangelią.

6. Ważnym elementem życia seminaryjnego jest pielęgnowanie **uczestnictwa w ruchach, stowarzyszeniach i wspólnotach kościelnych**. Te formy zaangażowania w życie Kościoła, które rozwinęły się ze szczególną siłą po Soborze Watykańskim II, stanowią bowiem istotny element pracy duszpasterskiej. Wszyscy alumni w ramach swojej formacji są zobowiązani zatem nie tylko do teoretycznego zapoznania się z działalnością poszczególnych wspólnot istniejących w Kościele, ale także do czynnego zaangażowania się w niektóre z nich. Ma to prowadzić zarówno do osobistego rozwoju alumnów, jak i do odkrycia wartości tych form duszpasterstwa w ich przyszłej pracy parafialnej.

7. Każdy człowiek dbający o swój rozwój duchowy potrzebuje, co pewien czas, dłuższych chwil odejścia od spraw codziennych i stanięcia w świetle Bożego słowa, aby wnikliwiej niż zwykle przyrzeć się własnemu życiu i powołaniu a także podjąć się dzieła nawrócenia i modlitwy. Takim czasem są przeżywane we wspólnocie seminaryjnej **rekolekcje** odprawiane na początku roku akademickiego oraz na początku okresu Wielkiego Postu. Służą temu również przeżywane co miesiąc dni skupienia.

8. Dla rozwoju życia duchowego i ciągłej przemiany siebie bardzo ważne jest częste korzystanie z **sakramentu pokuty**. Każdy alumn powinien przyjąć jako zasadę swego życia korzystanie co najmniej co dwa tygodnie ze spowiedzi świętej. Ważne jest również wybranie sobie, począwszy od pierwszego roku formacji seminaryjnej, stałego spowiednika i korzystanie z jego posługi. Pomocą do dobrego przygotowania się do sakramentu pokuty i nieodzownym środkiem służącym do duchowego rozwoju jest codzienny rachunek sumienia oraz cotygodniowa wspólna praktyka pokutna.

9. W formacji do kapłaństwa i potem również w formacji kapłańskiej ważne jest **kierownictwo duchowe**. Realizuje się ono poprzez sakrament pokuty oraz osobiste rozmowy z kierownikiem duchowym. Dlatego w czasie pobytu w Seminarium wszyscy klerycy korzystają z posługi ojców duchownych. Każdy alumn co najmniej dwa razy w ciągu semestru, zgodnie z zaleceniami ojca duchownego, odbywa rozmowy na temat swego życia duchowego i rozwoju powołania. Stałe kierownictwo duchowe pozwala na większą dyscyplinę duchową i pełniejszy rozwój życia duchowego. Warto przy tym mieć na uwadze zasadę, że trudno być dobrym kierownikiem duchowym (jako kapłan), jeśli samemu nie korzysta się z kierownictwa duchowego.

FORMACJA INTELEKTUALNA

Formacja intelektualna alumnów przygotowujących się do kapłaństwa jest konieczna do coraz większego zrozumienia wiary (*fides quaerens intellectum*). Poza tym dzisiejsze warunki zewnętrzne (pluralizm myśli i poglądów, krytycyzm wobec Kościoła itd.) domagają się od kapłana głębokiej i w miarę wszechstronnej wiedzy. Jan Paweł II w *Pastores dabo vobis* (nr 51) uzasadnia to m. in. tak: *obecna sytuacja, ukształtowana w wielkiej mierze przez obojętność religijną i powszechną niewiarę w realną zdolność rozumu do poznania obiektywnej i uniwersalnej prawdy, a także przez nieznaną dotąd problemy i pytania, związane z odkryciami naukowymi i technicznymi, zdecydowanie domaga się wysokiego poziomu formacji intelektualnej, to jest takiego, który uzdolni kapłanów do głoszenia, właśnie w tego rodzaju sytuacji, niezmiennej Ewangelii Chrystusowej i do ukazywania jej jako wiarygodnej wobec słusznych wymagań ludzkiego rozumu.*

1. Studia w Seminarium opierają się na zasadach zawartych w **Ratio studiorum** zatwierdzonym przez Episkopat Polski. Dotyczą one dyscyplin filozoficznych, teologicznych oraz nauk o człowieku. Formacja do kapłaństwa bazuje na studium teologii, które powinno opierać się na autentycznej wierze i do coraz głębszej wiary prowadzić (por. PDV 53).

2. Studia seminaryjne trwają **sześć lat**. W ich trakcie alumn zobowiązany jest do zdania wszystkich egzaminów i otrzymania wszystkich zaliczeń przewidzianych w normach egzaminacyjnych. Każdy alumn zobowiązany jest również do uczestniczenia we wszystkich wykładach, ćwiczeniach i lektoratach. Alumni powinni zapoznać się ze szczegółowymi zasadami dotyczącymi zdawania egzaminów, otrzymywania zaliczeń oraz zaliczania semestrów.

3. Formacja intelektualna domaga się odpowiedniej aktywności poszczególnych studentów. Każdy alumn jest zachęcany do korzystania z biblioteki i czytelni oraz do poświęcania czasu na własną pracę intelektualną. Zgodnie z regulaminem, w czasie własnego studium, w duchu odpowiedzialności za siebie i innych wymagane jest **silentium studiorum**.

4. Każdy alumn III roku uczestniczy w **proseminarium**, podczas którego studenci w sposób praktyczny uczą się samodzielnej pracy naukowej i poznają metodę pisania rozpraw naukowych. Bardzo ważnym elementem formacji intelektualnej jest uczestniczenie w **seminarium naukowym**, które alumni IV roku wybierają zgodnie z zasadami ustalonymi przez Wydział Teologiczny Uniwersytetu Szczecińskiego.

5. Wyższe Seminarium Duchowne w Koszalinie jest związane odpowiednią umową z Wydziałem Teologicznym Uniwersytetu Szczecińskiego w Szczecinie, co oznacza możliwość uzyskiwania przez kleryków **stopni magisterskich**. Studia teologiczne w Seminarium kończą się obroną pracy magisterskiej. W terminie wyznaczonym przez księdza rektora Seminarium każdy alumn roku V składa w sekretariacie pracę magisterską, gotową do oddania na Wydział Teologiczny. Z obowiązku zdobycia stopnia magisterskiego może zwolnić jedynie biskup diecezjalny.

FORMACJA PASTORALNA

Celem seminarium duchownego jest przygotowanie alumnów do podjęcia, po otrzymaniu święceń prezbyteratu, posługi pasterskiej w Kościele na wzór Chrystusa, Jedynego Pasterza. Choć cała formacja seminaryjna służy do przygotowania alumnów do podjęcia tej posługi, to jednak niektóre jej elementy są w szczególności ukierunkowane na przygotowanie przyszłych kapłanów do duszpasterstwa. W adhortacji Jana Pawła II *Pastores dabo vobis* znajdujemy następujące zasady dotyczące duszpasterskiego przygotowania w seminarium: *Wiedzę zdobytą dzięki studium teologii pastoralnej należy wykorzystywać w zastosowaniach praktycznych, to jest w określonych formach posługi duszpasterskiej, które kandydaci do kapłaństwa powinni podejmować stopniowo i zawsze zgodnie z innymi obowiązkami, jakie nakłada na nich formacja (PDV 57).*

1. Wdrażanie alumnów w posługę duszpasterską poprzez konkretne, praktyczne formy zaangażowania, odbywa się stopniowo, odpowiednio do etapu formacji. Pierwsze trzy lata pobytu w Seminarium przygotowują do duszpasterstwa poprzez położenie nacisku na formację ludzką, duchową, intelektualną. Stąd też **alumni trzech pierwszych roczników** w niewielkim tylko stopniu angażują się w różne formy pracy duszpasterskiej poza seminarium. Ogranicza się to zasadniczo do czasu wakacji i ferii międzysemestralnych, kiedy to alumni mają możliwość zaangażowania w pewne formy pracy charytatywnej i ewangelizacyjnej. Udział w pastoralnym działaniu Kościoła dotyczy **głównie roczników IV-VI**. Alumni tych roczników są zobowiązani do podjęcia posługi duszpasterskiej w czasie wakacji, a rok IV także w trakcie całego roku akademickiego.

2. Wakacyjne formy działania duszpasterskiego:

– Po roku I każdy alumn jest zobowiązany do odbycia 3-tygodniowej pracy na rzecz ludzi chorych w Domu Opieki Społecznej w Przytocku.

– Po roku II i III każdy alumn jest zobowiązany do uczestniczenia raz w rekolekcjach wakacyjnych (zasadniczo dotyczy to rekolekcji Ruchu Światło-Życie) i raz w pielgrzymce pieszej do Częstochowy. Kolejność odbycia tych praktyk jest dowolna. Ewentualna zmiana wskazanych powyżej form praktyk możliwa jest po uprzednim ustaleniu z księżmi przełożonymi.

– Po roku III każdy alumn odbywa praktykę katechetyczną w szkole.

– Po roku IV każdy alumn podejmuje miesięczną praktykę duszpastersko-katechetyczną w wyznaczonej parafii.

– Po roku V każdy alumn odbywa w wyznaczonej parafii miesięczną praktykę duszpasterską, którą następnie kontynuuje na roku VI.

Wyżej wymienione formy praktyk wakacyjnych są obowiązkowe dla wszystkich alumnów, jednakże nie wyczerpują one możliwości zaangażowania duszpasterskiego w czasie wakacji i ferii. Każdy alumn, przebywając w swojej parafii rodzinnej uczestniczy aktywnie – w porozumieniu z księdzem proboszczem – w pracy parafialnej. Poza tym alumni są zachęceni do pozaobowiązkowych działań duszpasterskich w czasie pobytu poza Seminarium.

3. **Formy** duszpasterskiego działania **w trakcie roku** akademickiego:

– Alumni roku I, II i III zasadniczo nie włączają się w żadne formy działania duszpasterskiego w parafiach, lecz poprzez intensywną pracę nad swymi cechami ludzkimi i poprzez rozwój życia duchowego przygotowują się w Seminarium do podjęcia dzieła ewangelizacji.

– Alumni roku IV podejmują jedno z zadań duszpasterskich wskazanych przez przełożonych, np. Caritas, MOAS, świetlica MOPS, „Opoka”, hospicjum itp. Prowadzą oni także wielkanocny dzień skupienia dla młodzieży męskiej.

– Alumni roku V pełnią posługę nadzwyczajnych szafarzy Komunii Świętej w koszalińskim szpitalu oraz przygotowują adwentowy dzień skupienia i rekolekcje zimowe dla młodzieży męskiej.

– Alumni roku VI mają obowiązek podejmowania różnych zadań duszpasterskich zarówno w Seminarium, jak i poza nim. W związku z tym, trzy dni w tygodniu będą oni przebywać w Seminarium, a w pozostałe dni włączą się w parafialne zajęcia duszpasterskie. Alumn przyjeżdża do parafii w piątki do godz. 17⁰⁰, a powraca do Seminarium we wtorki do godz. 18³⁰. Dłuższe okresy ciągłego pobytu w parafii przypadają we wrześniu, w okresie Bożego Narodzenia i w styczniu oraz w Wielkim Poście. Podczas pobytu w Seminarium alumnów roku VI obowiązuje regulamin seminaryjny. Poobiedni czas w czwartki (do godz. 16³⁰) pozostaje do ich osobistego wykorzystania na terenie Seminarium.

Oprócz wymienionych wyżej zadań, alumni roku VI przygotowują się do duszpasterstwa pod kierunkiem wykładowcy homiletyki przez wygłaszanie kazań i homilii, a także przez katechezy przeprowadzane w ramach zajęć z katechetyki.

REGULAMINOWE ZASADY ŻYCIA SEMINARYJNEGO

A. ORGANIZACJA WSPÓLNOTY ALUMNÓW

1. Seminarium to przede wszystkim wspólnota ludzi przygotowujących się do pełnienia posługi kapłańskiej w diecezji koszalińsko-kołobrzeskiej. Fundamentem wszelkich poczynań formacyjnych jest całkowite przyłgnięcie do naszego Mistrza Jezusa Chrystusa i poddanie się prowadzeniu przez Ducha Świętego. Chociaż czas formacji seminaryjnej podzielony jest na pewne etapy, na których alumni realizują określone cele, to jednak życie codzienne (modlitewne, społeczne) odbywa się zasadniczo w całej wspólnotcie. Tylko niewielka część praktyk religijnych i innych form życia seminaryjnego odbywa się we wspólnotach rocznikowych, albo też we wspólnotach kilku roczników jednocześnie.

Specyficzne cele formacji, związane z poszczególnymi jej etapami, alumni realizują pod przewodnictwem ojców duchownych i innych wychowawców seminaryjnych, zwłaszcza księży prefektów.

Najważniejszym zadaniem, na pierwszym etapie formacji seminaryjnej, który obejmuje uczniów **rocznika I**, jest odczytanie swojego powołania oraz odkrycie i przyjęcie za swoje środków formacji proponowanych w Seminarium. Rocznic I wdrażając się w życie seminaryjne, odbywa część praktyk religijnych w ramach wspólnoty rocznikowej, w osobnej kaplicy, pod przewodnictwem ojca duchownego oraz jednego z księży prefektów. Na tym etapie formacji dużo czasu poświęca się na odkrywanie kerygmatu wiary i pracę nad kształceniem własnej osobowości, a także na budowanie więzi w ramach wspólnoty rocznikowej. W tej początkowej fazie formacji uczniowie powinni wkładać szczególnie dużo wysiłku w rozwój cech typowo ludzkich, aby w ten sposób zmierzać do rozwoju dojrzałej osobowości. Chodzi zwłaszcza o wykształcenie umiejętności przeżywania i rozumienia własnych uczuć, panowania nad nimi, umiejętności liczenia się i rozumienia drugiego człowieka, współodczuwania z innymi, odpowiedzialności za swoje obowiązki, systematyczności w pracy. Bardzo ważnym zadaniem jest nauczenie się samodyscypliny. Już od początku pobytu w Seminarium należy nauczyć się studiowania, co wymaga dużego wysiłku i systematyczności. Należy też zwracać uwagę na umiejętność pomagania sobie nawzajem w razie trudności w nauce. Na tym etapie formacji trzeba się uczyć również dojrzałego przeżywania regulaminu

seminaryjnego, zwłaszcza zrozumienia i przeżywania *silentium*, oderwania się od tzw. kultury młodzieżowej i typowo świeckiego patrzenia na życie. W życiu duchowym pierwszy etap pobytu w Seminarium jest czasem przeznaczonym na ponowne nawrócenie, rozszerzenie praktyk religijnych i na wprowadzenie w życie duchowe.

Zadaniem alumnów **roczników II i III** jest kontynuacja pracy nad rozwojem swej osobowości i charakteru. Od strony duchowej jest to etap pogłębionej ewangelizacji (głębokiej wewnętrznej przemiany), poprzez którą zdobywa się postawę ucznia Chrystusa konfrontującego swe życie z Ewangelią. W formacji duchowej podkreśla się wymiar słuchania Słowa Bożego, rozważania i medytacji. Jest to czas na zaangażowanie się w życie seminaryjne poprzez pełnienie różnego rodzaju funkcji-posług na rzecz wspólnoty. Na tym etapie formacji zasadniczo nie przewiduje się zaangażowania w działania duszpasterskie.

Roczniki IV, V i VI poza pełnym zaangażowaniem w życie seminaryjne, podejmują również działania duszpasterskie. Na tym etapie formacji alumni uczą się m.in. zachowania równowagi między działaniami zewnętrznymi a życiem duchowym, które jest fundamentem wszelkiej aktywności ewangelizacyjnej. Dlatego też należy wkładać dużo wysiłku w pogłębianie komunii, czyli przyjaźni z Chrystusem, zwłaszcza poprzez dojrzałe przeżywanie Eucharystii i Liturgii Godzin. Na płaszczyźnie zaangażowania pastoralnego akcentuje się, na tym etapie formacji, wymiar misji ewangelizacyjnej, która znajduje swoje wypełnienie w świadectwie ucznia Chrystusa. Alumni trzech najstarszych roczników uczestniczą w różnych formach pracy ewangelizacyjnej Kościoła na zewnątrz Seminarium. Szczególne miejsce w tej wspólnotcie mają diakoni, którzy przyjąwszy pierwszy stopień sakramentu święceń, poprzez diakonat w specjalny sposób uczestniczą w posłaniu i łasce Chrystusa (por. KKK 1570).

2. Podczas pobytu w Seminarium wszyscy klerycy przynależą do różnego rodzaju grup (religijnych i innych), z których się wywodzą i w działalność których są zaangażowani. Daje to możliwość zapoznania się z istniejącymi w Kościele wspólnotami i sprzyja większemu otwarciu na ruchy kościelne (np. Ruch Światło-Życie, Odnowa w Duchu Świętym itp.).

3. W trakcie formacji seminaryjnej kształtuje się **wspólnota rocznikowa**, która będzie kontynuowana po święceniach jako wspólnota kapłanów wyświęcanych w tym samym roku. Dlatego duktory dbają o wspólne spotkania

rocznikowe i wspólną modlitwę. Na poszczególnych rocznikach, w związku z postępowaniem na drodze realizacji powołania, mają miejsce pewne wydarzenia charakteryzujące poszczególne **etapy formacji do kapłaństwa**. I tak, rok III jest czasem przyjęcia sutanny, będącej zewnętrznym znakiem duchowej przemiany i bardziej zdecydowanego opowiedzenia się za realizacją powołania kapłańskiego. Alumni roku III otrzymują również posługę lektoratu, przyjmując na siebie konkretne zadanie we wspólnocie Kościoła i podejmując jeszcze większy wysiłek wsłuchiwania się w słowo Boże i kształtowania według niego swego życia. Na roku IV alumni otrzymują posługę akolitu i stają się nadzwyczajnymi szafarzami Komunii Świętej. Jest to bardzo ważny etap w drodze do święceń prezbiteratu, ponieważ daje możliwość szczególnego posługiwania przy Eucharystii i wzywa do nieustannego jej zgłębiania. Alumni roku V, poprzez obrzęd kandydatury, składają publiczne oświadczenie o swej zdecydowanej woli poświęcenia się służbie kapłańskiej. Koniec roku akademickiego to czas udzielania święceń. Alumni rocznika piątego przyjmują święcenia diakonatu, a diakoni święcenia prezbiteratu.

4. Wszystkie **posługi** i święcenia otrzymuje się przy pozytywnym odczytaniu znamion powołania. Jednym z nich jest pozytywna wola Kościoła. Czas posług i święceń, związany z poszczególnymi etapami realizacji powołania, jest dokładnie określony w harmonogramie formacji seminaryjnej. Terminy udzielania święceń i posług są następujące:

- **kandydatura** – w październiku lub w listopadzie,
- **oblóczyny** – 7 grudnia,
- posługi **lektoratu** i **akolitu** – w okresie Wielkiego Postu,
- święcenia **diakonatu** – tydzień przed święceniami prezbiteratu,
- święcenia **prezbiteratu** – w terminie wyznaczonym przez biskupa diecezji.

Terminy te mogą z różnych powodów ulec zmianie, a w indywidualnych przypadkach mogą być ustalone zupełnie inne terminy.

5. Bardzo ważne zarówno dla wspólnoty seminaryjnej, jak i dla osobistej formacji, jest **zaangażowanie** się każdego alumna w zadania czy to związane z wyznaczonymi funkcjami, czy też dotyczące codziennego życia wspólnoty i funkcjonowania Seminarium. Zaangażowanie ma wymiar religijny i społeczny; uczy odpowiedzialności za powierzone zadania oraz wykonywania ich w duchu chrześcijańskim.

6. Ważną rolę w życiu seminaryjnym spełnia **rada klerycka**, w skład której wchodzi dziekan i wicedziekan kleryków oraz duktorzy poszczególnych roczników i jeden alumn z każdego rocznika wybrany przez rocznik. Skład rady kleryckiej podlega akceptacji księdza rektora. Rada klerycka spełnia swe zadanie poprzez koordynację działań poszczególnych roczników i wspólnot; jej działanie powinno sprzyjać zauważeniu przyszłych zadań kapłanów w życiu ogólnodiecezjalnym (np. pracy rady kapłańskiej, współdziałania w dekanacie, w parafii itd.). Rada klerycka służy pomocą w odpowiednim ułożeniu życia seminaryjnego, bierze autorytarną odpowiedzialność za porządek, przestrzeganie zasad i wspólnotową formację do kapłaństwa. Rada klerycka może spotykać się z rektorem i innymi moderatorami Seminarium dla omawiania występujących aktualnie problemów, czy też stojących przed wspólnotą zadań. Inicjatywa takiego spotkania wychodzi albo od kleryków, albo od przełożonych seminaryjnych.

7. **Wicedziekan** jest wybierany przez alumnów w październiku spośród alumnów roku IV. Swoją funkcję obejmuje on po powrocie z Uroczystości Wszystkich Świętych. Całej wspólnoty kleryckiej przewodzi **dziekan**, który obejmuje swoją funkcję po powrocie z Uroczystości Wszystkich Świętych na roku V i spełnia ją do tego samego czasu na roku VI. **Duktorzy** wybierani są zwykle na początku każdego roku akademickiego. Każdy wybór wymaga akceptacji księdza rektora. Duktor roku I może być wyznaczony przez przełożonych.

8. Funkcja dziekana i wicedziekana dotyczy całej wspólnoty seminaryjnej. Dziekan jest przedstawicielem wspólnoty kleryckiej i jej przewodzi. Wicedziekan pomaga mu w spełnianiu tej funkcji. Do ich zadań należy m.in. wyznaczanie tygodniowych dyżurów alumnów, reprezentowanie alumnów wobec przełożonych, dbanie o poprawne relacje pomiędzy poszczególnymi rocznikami. Składka na fundusz dziekański jest zbierana od każdego kleryka. Jej wysokość ustalana jest przez dziekanów w porozumieniu z radą klerycką.

9. **Duktorzy** spełniają swoje funkcje w ramach poszczególnych roczników. Do ich zadań należy m.in. organizacja wspólnych zajęć danego rocznika, troska o budowanie wspólnoty rocznikowej, reprezentowanie rocznika wobec przełożonych.

10. W życiu seminaryjnym ważne jest **spełnianie ogólnych funkcji**. Są one wyznaczone przez przełożonych. Taki sposób wyznaczania i spełniania funkcji kształtuje cnotę posłuszeństwa i uczy kościelnego patrzenia na realizowanie powierzonych zadań.

Do funkcyjnych należą m. in.:

– **ceremoniarze**, którzy w Seminarium kierują czynnościami liturgicznymi, wyznaczają i przygotowują asysty, dbają o piękno i prawidłowość życia liturgicznego;

– **zakrystianie**, którzy troszczą się o kaplice i zakrystie, dbają o sprzęt liturgiczny i bieliznę kościelną, kierują pracą wyznaczanych co tydzień sacelanów;

– **bibliotekarze**, którzy spełniają swoje zadania pod kierunkiem księdza dyrektora biblioteki;

– **infirmiarze**, którzy opiekują się chorymi alumniami, dbają o infirmerię i aptekę seminaryjną, współpracują ze służbą medyczną pracującą w Seminarium, informują przełożonych o zachorowaniach kleryków, a w poważniejszych przypadkach, po porozumieniu się z przełożonym, wzywają lekarza;

– **gospodarczy**, którzy wyznaczają i koordynują prace na terenie Seminarium, dbają o czystość i porządek w budynku. Wykonują oni swą funkcję pod kierunkiem księdza dyrektora administracyjnego lub księży prefektów;

– **kronikarz**, który notuje systematycznie wszystkie ważniejsze wydarzenia z życia Seminarium w kronice seminaryjnej i dokumentuje je przy pomocy zdjęć i innych materiałów.

Oprócz wymienionych wyżej funkcji istnieje wiele innych zadań ważnych dla życia seminaryjnego. Wymienić tu należy **organistów, księgarzy, fotografa, dekoratorów, odpowiedzialnych za pocztę seminaryjną, furtę, ksero i introligatornię, kawiarnię i sklepik, salę telewizyjną i komputerową, instalacje elektryczne, kuratorów ds. sportu i kultury**. Ważne role pełnią także **odpowiedzialni za poszczególne ruchy religijne** w Seminarium, a także za **działania duszpasterskie**, np. za koło misyjne, duszpasterstwo niesłyszących, krąg biblijny, Rodzinę Przyjaciół Seminarium Koszalińskiego (RPSK). Wszystkie funkcje alumni spełniają w kontakcie z przełożonymi seminaryjnymi i według wcześniej ustalonych zasad.

11. Oprócz funkcji wymienionych wyżej, alumni spełniają wiele innych posług na rzecz Seminarium. Są to **cotygodniowe dyżury**, takie jak: sprzątanie, dyżur na furcie, posługa w refektarzu, a także inne prace. Wszystkie one powinny być realizowane sumiennie i z zaangażowaniem, albowiem tylko wtedy życie seminaryjne jest przeniknięte duchem braterstwa i ewangelicznej służby.

12. W czasie wyjazdów na święta i ferie w Seminarium pozostają:
- na Wszystkich Świętych – dwaj klerycy z roku II i jeden z roku III;
  - na Boże Narodzenie i Nowy Rok – dwaj klerycy z roku II i jeden z roku IV (dwie zmiany);
  - na ferie zimowe – rok V, który prowadzi rekolekcje dla młodzieży męskiej, a po ich zakończeniu – dwaj klerycy z roku II i jeden z roku IV;
  - na Triduum Paschalne – rok I i III, a w czasie od obiadu w Niedzielę Zmartwychwstania (do którego pozostaje dwóch kleryków z III roku) do końca ferii wielkanocnych – dwóch kleryków z roku II i jeden z roku IV.

B. INNE, SZCZEGÓŁOWE ZASADY ŻYCIA SEMINARYJNEGO

1. Formacja seminaryjna wyraża się m.in. poprzez **zachowanie porządku dnia**. Uczy ono samodyscypliny oraz posłuszeństwa i odpowiedzialności. Szczególnie ważną cechą w tym względzie jest **punktualność** i dobre wykorzystanie czasu. Nieodzownymi elementami porządku dnia są ***silentium religiosum*** i ***silentium studiorum***. Zachowanie ciszy w czasie studium jest wyrazem poszanowania własnego czasu i czasu współbraci. Ciszę należy zachowywać także przy przejściu z kaplicy do refektarza, aż do zakończenia modlitw przed posiłkiem.

2. Dla zdobywania wzajemnego zrozumienia i budowania wzajemnej życzliwości ważne jest też **wspólne przebywanie**. Może ono przynosić pozytywne owoce, o ile towarzyszy mu braterstwo i uszanowanie godności drugiego człowieka. Szczególnym momentem budowania wspólnoty są posiłki w seminaryjnym refektarzu, z których bez uzasadnionych przyczyn alumni nie rezygnują. Niedopuszczalne jest spożywanie posiłków w pokojach kleryckich. Bez zezwolenia przełożonych nie można zamawiać posiłków do Seminarium z zewnątrz.

Należy zwracać uwagę na to, aby wzajemne braterskie kontakty nie stały się zaprzeczeniem ewangelicznej jedności, zwłaszcza przez negatywizm, obmowy, malkontentstwo itp. Różne **formy życia towarzyskiego**, chociaż bardzo ważne w życiu seminaryjnym, jeśli są źle przeżywane mogą się stać przyczyną zahamowania rozwoju osobistego oraz czynnikiem destrukcyjnym w życiu

domowników. Stąd wymóg poszanowania obowiązujących reguł życia wspólnotowego.

Spotkania braterskie mogą odbywać się jedynie w czasie rekreacji i tylko wtedy, gdy nie ma innych zajęć. Przy większej ilości osób (np. zebranie rocznika) należy organizować je w kawiarni lub salach wykładowych, a nie w pokojach.

3. Podczas pobytu w Seminarium można **przyjmować gości z zewnątrz**. Aby jednak nie burzyć porządku życia seminaryjnego, goszcząc w Seminarium osoby z zewnątrz, należy stosować się do następujących zasad:

- Gości należy zawsze zgłaszać dyżurnemu księdzu przełożonemu.
- Zasadniczym dniem odwiedzin są niedziele i święta, gdy nie ma innych zajęć seminaryjnych. W tym dniu goście nie powinni jednakże przebywać w Seminarium po godz. 17⁰⁰.

- Nie przyjmuje się gości w czasie wykładów, konferencji, nabożeństw, *silentium religiosum*, studium, rekolekcji i dni skupienia.

- Gości przyjmuje się w pokojach gościnnych koło furty, a gdy są zajęte wówczas w seminaryjnej kawiarni. Poza księżmi i klerykami nie przyjmuje się gości we własnych pokojach, chyba że za zgodą przełożonych.

- Chcąc oprowadzić gości po Seminarium, należy najpierw zapytać o zgodę dyżurnego księdza przełożonego. Nie oprowadza się gości po części mieszkalnej Seminarium.

- Jeżeli goście korzystają z posiłków w refektarzu seminaryjnym, należy to zgłosić odpowiednio wcześniej księdzu dyrektorowi, z którym ustala się także formę odpłatności za posiłek.

4. Z **telefonu** (automat przy furcie) można korzystać tylko w czasie rekreacji i tylko wtedy dyżurujący na furcie może przywołać alumna do telefonu. Zasadniczo korzysta się z automatu telefonicznego. Klerycy, z wyjątkiem alumnów roku VI, nie mogą w Seminarium posiadać i używać telefonów komórkowych. Posiadane telefony komórkowe na czas pobytu w Seminarium deponowane są u księży prefektów odpowiedzialnych za poszczególne roczniki.

5. W Seminarium każdy z kleryków wcześniej palących papierosy powinien starać się rzucić palenie. Kto jednak pali, powinien to zadeklarować wobec przełożonych i może to czynić jedynie w czasie rekreacji i tylko w miejscu na to przeznaczonym. **Rzucenie palenia** jest bardzo ważne ze względów zdrowotnych i

z uwagi na przyszłą pracę duszpastersko-katechetyczną. W Seminarium nie można spożywać alkoholu w jakiegokolwiek postaci.

6. W życiu księdza ważne jest dbanie o swój **wygląd zewnętrzny**. Stąd w Seminarium trzeba uczyć się schludności i zachowywania higieny osobistej (np. czystości, golenia się) i noszenia odpowiedniego stroju. Kleryków po obłóczynach obowiązuje strój duchowny, tzn. sutanna lub garnitur i koloratka. Podczas wystąpień publicznych i czynności liturgicznych ubierają się oni w sutanny, a pozostali w garnitury.

7. Do alumnów należy utrzymywanie **czystości** całego budynku seminarium. Dlatego też wszyscy w sposób dokładny wykonują swoje dyżury. Sprzątanie seminarium odbywa się w ciągu całego tygodnia według ustalonych zasad. Cały gmach seminaryjny jest sprzątany szczegółowo w sobotę po obiedzie do godz. 16⁰⁰. Wtedy sprząta się także gruntownie swoje pokoje mieszkalne. W pokojach nie dokonuje się samowolnie zmian, np. nie przenosi się ani nie zmienia się umeblowania, nie wbija gwoździ.

8. W Seminarium należy rozsądnie **korzystać ze środków audiowizualnych**, aby również w ten sposób dbać o swój rozwój duchowy. Telewizję w ciągu tygodnia można oglądać wieczorem do godz. 20⁰⁰ (do rozpoczęcia *silentium religiosum*). W soboty i niedziele możliwość taka istnieje do godz. 21³⁰.

Wideo i DVD można oglądać po uzgodnieniu z dyżurnym księdzem prefektem, pamiętając jednak o odpowiednim doborze filmów i programów. Przy wychodzeniu wieczorem z sali telewizyjnej należy pamiętać o obowiązującym w tym czasie *silentium religiosum*. We własnym pokoju można korzystać z radia, magnetofonu i CD, ale tylko w czasie rekreacji, pamiętając przy tym, aby zachować umiar i wzajemnie sobie nie przeszkadzać.

Możliwość korzystania z internetu istnieje tylko i wyłącznie w sali komputerowej, zgodnie z obowiązującym w niej regulaminem. Poczawszy od roku III alumni mogą posiadać w pokojach prywatne komputery służące do pracy naukowej. Kategorycznie zabronione jest korzystanie z jakichkolwiek urządzeń umożliwiających oglądanie telewizji i dostęp do internetu, a także posiadanie filmów i gier w prywatnych komputerach oraz na innych nośnikach elektronicznych.

9. Możliwe są wyjścia do teatru, filharmonii czy kina. Tak zwane **wyjście kulturalne** daje możliwość uczestniczenia w ważnych wydarzeniach kulturalnych

mających miejsce w Koszalinie. Terminem najbardziej odpowiednim jest czwartek po obiedzie (do godz. 16³⁰). Z możliwości wyjść kulturalnych powinno się korzystać z umiarem, stosując kryterium rangi danego wydarzenia. W wyjątkowych sytuacjach można w tym celu wykorzystać inny dzień bądź przedłużyć pobyt poza Seminarium, jednakże za zgodą dyżurnego księdza prefekta.

10. Możliwość dłuższego **wyjścia poza Seminarium** istnieje w czwartki oraz w niedziele i święta (wolne od zajęć) po obiedzie. W czwartek należy wrócić do Seminarium na tyle wcześnie, aby o godz. 16³⁰ móc bez przeszkód rozpocząć studium. Korzystając zaś z możliwości wyjścia w dni świąteczne, należy wrócić do godz. 17⁰⁰. W pozostałe dni tygodnia, z wyjątkiem środy i soboty, możliwe jest wyjście do miasta w czasie popołudniowej rekreacji, ale po uprzednim odnotowaniu tego faktu w zeszycie wyjść znajdującym się na furcie. W przypadku konieczności wyjścia poza Seminarium w innym czasie należy zwalniać się u dyżurnego księdza prefekta, natomiast w przypadku wyjazdu poza Koszalin – w rektoracie.

11. **Czas wolny** po obiedzie jest czasem przeznaczonym na rekreację. Należy go wykorzystywać w sposób czynny na uprawianie sportu, przechadzkę i inne formy aktywnego wypoczynku. Relaks po odbytych już zajęciach jest ważny dla zdrowia i niezbędny do nabrania sił do dalszej pracy.

12. Przełożonymi, do których można się zwracać ze wszystkimi sprawami bieżącymi, są księża prefekci. Należy pamiętać o tym, aby w miarę możliwości, czynić to w odpowiednim czasie i z odpowiednim wyprzedzeniem. W sprawach gospodarczych alumni zgłaszają się do księdza dyrektora. W sprawach uczelnianych w sekretariacie przyjmuje siostra. W sprawach administracyjnych i finansowych należy zgłaszać się do księgowości. Rektorat jest czynny w dni powszednie (z wyjątkiem piątku i soboty) w godz. 16⁰⁰-16³⁰. W sprawach ważnych i zarazem nagłych alumni mogą zwracać się do księży moderatorów codziennie i o każdej porze.

PLAN DNIA POWSZEDNIEGO

- 5⁴⁵ – wstanie
6¹⁵ – Jutrznia, medytacja
7¹⁰ – **MSZA ŚWIĘTA**, *Anioł Pański*, śniadanie
8³⁰ - 9¹⁵ – 1. wykład
9²⁰ - 10⁰⁵ – 2. wykład
10¹⁰ - 10⁵⁵ – 3. wykład
11¹⁰ - 11⁵⁵ – 4. wykład
12⁰⁰ - 12⁴⁵ – 5. wykład
12⁵⁵ – rachunek sumienia i *Anioł Pański*, obiad, rekreacja
14⁴⁵ - 16⁰⁰ – studium
16⁰⁰ - 16³⁰ – podwieczorek
16³⁰ - 17⁴⁵ – studium
17⁴⁵ - 18⁰⁰ – przerwa
18⁰⁰ - 18³⁰ – czytanie duchowne
18³⁰ – *Anioł Pański* (w refektarzu), kolacja, rekreacja
20⁰⁰ – *SILENTIUM RELIGIOSUM*
20⁰⁰ - 21⁰⁰ – Nieszpory, możliwość adoracji Najświętszego Sakramentu
22³⁰ – spoczynek nocny

ZMIANY PLANU DNIA W POSZCZEGÓLNE DNI TYGODNIA

Wtorek

- 20⁰⁰ – konferencja, możliwość adoracji Najświętszego Sakramentu

Środa

- 6¹⁵ – wstanie
6⁴⁵ – Jutrznia, medytacja
7⁴⁰ – *Anioł Pański*, śniadanie
14³⁰ – koniec rekreacji, praktyka pokutna, spowiedź święta
16³⁰ - 17¹⁵ – spotkania w grupach: dzielenie się Ewangelią z najbliższej niedzieli
17³⁰ – **MSZA ŚWIĘTA Z NIESZPORAMI**, *Anioł Pański*
20⁰⁰ - 21⁰⁰ – możliwość adoracji Najświętszego Sakramentu

Czwartek

13¹⁵ - 16³⁰ – przechadzka lub dobrowolna praca

20⁰⁰ - 21⁰⁰ – Nieszpory i wspólnotowa adoracja Najświętszego Sakramentu

Piątek

6¹⁵ – medytacja

6⁵⁰ – **MSZA ŚWIĘTA Z JUTRZNIĄ**, *Anioł Pański*

po obiedzie – Koronka do Miłosierdzia Bożego

Sobota

6¹⁵ – Godzinki, medytacja

7¹⁰ – **MSZA ŚWIĘTA**, *Anioł Pański*, śniadanie

8³⁰ - 9¹⁵ – śpiew

9³⁰ - 11⁰⁰ – studium

11⁰⁰ - 11³⁰ – przerwa

11³⁰ - 12⁴⁵ – studium

12⁵⁵ – *Anioł Pański* (w refektarzu), obiad

– generalne sprzątnięcie korytarzy i segmentów

16³⁰ - 17⁴⁵ – studium

18⁰⁰ – uroczyste I Nieszpory niedzielne, *Anioł Pański*

18³⁰ – kolacja, rekreacja

20⁰⁰ - 21⁰⁰ – możliwość adoracji Najświętszego Sakramentu

ZMIANY PLANU DNIA W CZASIE SESJI EGZAMINACYJNEJ

Dni powszednie

8³⁰ - 10³⁰ – studium

10³⁰ - 11⁰⁰ – przerwa

11⁰⁰ - 12³⁰ – studium

12⁴⁰ – rachunek sumienia i *Anioł Pański*, obiad, rekreacja

W październiku, maju i czerwcu nabożeństwa w dni powszednie są o godz. 20⁰⁰, a w niedziele i święta o godz. 18⁰⁰ (majowe i czerwcowe) lub o godz. 17⁴⁵ (róžaniec i Gorzkie Żale); Droga Krzyżowa w piątki Wielkiego Postu o godz. 20⁰⁰.

PLAN DNIA W NIEDZIELE I ŚWIĘTA

- 6³⁰ – wstanie
- 7⁰⁰ – uroczysta Jutrznia, medytacja,
- 7⁵⁵ – *Anioł Pański*, śniadanie
- 9⁰⁰ - 10⁰⁰ – spotkania z opiekunami roczników
- 11⁰⁰ – **MSZA ŚWIĘTA**, *Anioł Pański*
- 12³⁰ – obiad, rekreacja
- 17⁰⁰ – możliwość adoracji Najświętszego Sakramentu
- 18⁰⁰ – uroczyste Nieszpory lub inne nabożeństwo, *Anioł Pański*
- 18³⁰ – kolacja, rekreacja
- 21⁰⁰ – *SILENTIUM RELIGIOSUM*
- 22³⁰ – spoczynek nocny

PLAN DNIA W OKRESIE FERII I WAKACJI (grupy robocze)

Dni powszednie

- 6³⁰ – wstanie
- 7⁰⁰ – Jutrznia, medytacja
- 7⁴⁵ – **MSZA ŚWIĘTA**
– *Anioł Pański*, śniadanie
- 9³⁰ - 12³⁰ – praca
- 12⁵⁵ – rachunek sumienia i *Anioł Pański*
- 13⁰⁰ – obiad
- 14³⁰ - 17³⁰ – praca
- 18⁰⁰ – Nieszpory, *Anioł Pański*
- 18³⁰ – kolacja
- 19³⁰ - 20³⁰ – adoracja Najświętszego Sakramentu
- 23⁰⁰ – spoczynek nocny

Niedziele i dni świąteczne

- 7⁰⁰ – wstanie
- 7³⁰ – Jutrznia, medytacja
- 8¹⁵ – *Anioł Pański*, śniadanie
- 10⁰⁰ – **MSZA ŚWIĘTA**
- 12²⁵ – rachunek sumienia, *Anioł Pański*
- 12³⁰ – obiad, rekreacja
- 17⁰⁰ – adoracja Najświętszego Sakramentu
- 18⁰⁰ – Nieszpory, *Anioł Pański*
- 18³⁰ – kolacja, rekreacja
- 23⁰⁰ – spoczynek nocny